

Димитър Подвързачов

Афоризмът

Никой литературен вид не ме е тъй неотразимо пленявал, както афоризмът.

Дали той никога не е бил на мода, та на пръсти се броят авторите, които са му се отдавали?

По-скоро, изглежда, че той е едно от най-трудните видове творчество – затуй не става мода.

Афоризмът в най-широкия смисъл на думата не е собствено такова творчество, каквото е обикновеното съчинение в другите видове.

Афоризмът е светкавица на мисълта.

Във всяко съчинение има онова, което се нарича съчинителство.

Афоризмът е неочакван изблик, изненадващ гръм.

Всяко четене е една война между автора и читателя.

Напълно спокойно и грижливо читателят от начало до край може да следи всички операции на противника, всичките му стратегически движения, всички военни хитрости, които всеки автор неизбежно туря в действие, за да изнесе победата над своя читател...

Афоризмът е неударим хвърчащ ескадрон, който изкача изневиделица и мигом обезоръжава и завладява.

Хубавото, точно подбрано слово, упоителния лъх на парадокса, с който афоризмът винаги върви ръка за ръка, строгата, стегната форма на цялото – всичко това зашеметява и хипнотизира.

При другите литературни видове авторът работи в своята интимна лаборатория в присъствието на самия читател. Авторът води читателя и сякаш му разказва тайните си:

– Ето, сега ще взема от това стъкло, ще смеси с онова, ще нагрия на оная лампа, сега ще се поизмъча с тая машина...

Афоризмът разумно притуля това зрелище. Силен и горд, той скрива от читателя родилните мъки на творчеството.

С привидното нехайство на самоувереността той хвърля във вашата издебната мисъл само най-последния резултат.

Едва след първия шемет на изненадата ще ви остане време да отгатнете онова горнило, през което е минал, за да ви поразии най-сетне, изляян, изкован, с ослепителния си блясък.

Тогава, взирайки се в него, вие ще почувствате може би неговата тайна: че той не е едно просто лаконично изречение, както изглежда на пръв поглед, а зад него се крият цели томове и библиотеки, в сянката му се тулят често страшни преживелици, дълбоки страдания.

Афоризмът е елегантен тиранин.

Афоризмът не е повърхността на мисълта; той е съгъстена до крайни

предели мисъл – пречистеното злато на мисълта, без лишните примеси.

Кристализирано чувство.

Една ослепителна комета, която неочаквано блясва – но вече не угасва: намери ли отражение във вашата душа, нейното сияние остава там завинаги.

КРАЙ

*Текстът се възпроизвежда по изданието Димитър Подвързачов. Под чинара.
Издаелство Люк, 1993. Съставител Борис Христов.*

Източник: <http://bezmonitor.com>, 18 февруари 2005
Сканиране, разпознаване и редакция: Сашо

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2983>]